

Center za participativno raziskovanje

Center za participativno raziskovanje na Institutu "Jožef Stefan" (CPR-IJS)

Za kaj gre?

Namen ustanovitev centra za participativno raziskovanje je nudjenje podpore pri reševanju družbenih problemov. Center združuje interes in zmožnosti različnih deležnikov, z namenom iskanja in implementacije rešitve določenega problema. Raziskovalna vprašanja, ki izvirajo z ravni organizacij civilne družbe, nevladnih organizacij ali posameznikov so navadno formulirana kot družbeni problemi, ki potrebujejo rešitve. CPR-IJS omogoča participativno raziskovanje in posredovanje znanja organizacijam in posameznikom, ki sicer nimajo dostopa do raziskovalnih zaključkov.

Kdo lahko sodeluje?

CPR-IJS je namenjen participativnemu raziskovanju z:

- organizacijami civilne družbe,
- nevladnimi organizacijami,
- splošnim prebivalstvom,
- študenti,
- znanstveniki,
- odločevalci znotraj skupnosti,
- državnimi institucijami
- in ostalimi.

Kako deluje CPR-IJS?

Raziskovalno delo je opravljeno pro bono – brez stroškov za organizacije civilnih družb, nevladne organizacije ali za posameznikov. CPR-IJS pomaga pri prevajanju družbenih problemov v dobro opredeljena znanstvena vprašanja. Ponuja zastonj raziskovanje in znanstveno podporo neprofitnim organizacijam v obliki raziskovanja, ki ga opravijo študenti Mednarodne podiplomske šole Jožefa Stefana, mladi raziskovalci na Institutu "Jožef Stefan" in ostali v tesnem sodelovanju s skupnostjo. Delo nadzira izkušeni raziskovalec.

Več informacij je na voljo na povezavah:

<http://www.environment.si/en/services/center-for-participatory-research/>

<https://project.scishops.eu/>

Razlaga izbranih pojmov

AR - Action Research

AR ali akcijsko raziskovanje je način raziskovanja družbenega sistema, ki ob raziskovanju poizkuša sistem tudi spremeniti. Tradicionalne družboslovne znanosti stremijo k ustvarjanju znanja o družbenih sistemih, ki se šele naknadno lahko izkaže kot uporabno pri povzročanju družbenih sprememb. Akcijsko raziskovanje nasprotno hkrati stremi k razumevanju in sprembam težav ustvarjenih v družbenih sistemih.

CBPR - Community based participatory research

CBPR opisuje način organizacije raziskovanja, kjer znanstveniki delujejo skupaj z nevladnimi organizacijami, skupnostmi in drugimi družbenimi skupinami z namenom soustvarjanja novega znanja ali razumevanja težav v skupnostih. Novoustvarjeno znanje je lahko nato uporabljeno pri doseganju sprememb v družbi.

CBR - Community based research

CBR opisuje raziskovalno aktivnost, ki jo opravlja javna, privatna, komercialna ali nekomercialna institucija v odgovor na potrebe skupnosti. Potrebe skupnosti so prednostno formulirane skozi raziskovalna vprašanja znotraj skupnosti.

PAR - Participatory Action Research

PAR opisuje skupno raziskovanje, izobraževanje in ukrepanje, katerega namen je zbiranje informacij, ki so uporabljeni pri spremembah določenih družbenih ali okoljskih težav. Ljudje, ki so zaskrbljeni glede ali pod vplivom določene težave, prevzamejo vodilno vlogo pri nastajanju in uporabi znanja o tej težavi.

Participatory research / Citizen science

Pojma 'Participatory research' in 'Citizen science' sta pogosto enačena, čeprav predstavljata različna modela, ki se bistveno razlikujeta glede na participativnost, postopek in cilje. 'Citizen science' je podoben poteku in ciljem tradicionalnega raziskovanja in je lahko opredeljen kot podaljšek raziskovalčevih zmožnosti, pri čemer so raziskovalci lahko znanstveniki ali laiki. 'Participatory research' je nasprotno lahko opredeljen kot demokratizacija raziskovalnega postopka, kjer je javnost, ki uporablja podatke, neposredno udeležena pri tem kako in zakaj je raziskava izpeljana, z namenom neposredne uresničitve sklepov, ki temeljijo na zaključkih raziskave.

Science shops

'Science shops' predstavljajo pripomoček oziroma način izpeljave CBPR-ja, ki nudi podporo neodvisnemu in participativnemu raziskovanju, kot odgovor na pomisleke izražene s strani civilne družbe.

Uporabne povezave

<https://www.livingknowledge.org/>

The Living Knowledge Network is composed of persons active in -or supportive of- Science Shops and Community Based Research. Living Knowledge aims to foster public engagement with, and participation in, all levels of the research and innovation process.

<https://www.rri-tools.eu/how-to-stk-csos-co-create-community-based-participatory-research>

The Responsible Research and Innovation (RRI) Toolkit offers you an inspiration on how to co-create community-based participatory research.

Kontakti

dr.Branko Kontič (branko.kontic@ijs.si),

dr.Davor Kontič (davor.kontic@ijs.si),

Tine Bizjak (tine.bizjak@ijs.si)

Institut "Jožef Stefan", Jamova 39, 1000 Ljubljana
tel: 01 477 3200